

nia — na ogólnych zasadach, obowiązujących ogół robotników kategorii, do której młodociany został zaszeregowany po zakończeniu okresu przyuczenia do zawodu.

2. Jednakże młodociani zachowują do ukończenia 16 roku życia prawo do dodatkowego wynagrodzenia za dwie godziny dziennie w dni robocze, z wyjątkiem sobót. Dodatkowe wynagrodzenie oblicza się, także w przypadku pracy w akordzie, zawsze według stawki podstawowej przysługującej młodocianemu zgodnie z jego osobistym zaszeregowaniem.

§ 11. 1. Młodociani po odbyciu przyuczenia do zawodu składają egzamin przed zakładową komisją kwalifikacyjną (egzaminacyjną).

2. Warunkiem pomyślnego zdania egzaminu przez młodocianych jest wykonanie obowiązującej normy dla prac będących przedmiotem egzaminu co najmniej w 70%.

§ 12. W razie niezłożenia przez młodocianego egzaminu z wynikiem dodatnim zakład pracy, zależnie od decyzji zakładowej komisji kwalifikacyjnej, bądź przedłuża młodocianemu okres przyuczenia do zawodu w celu powtórzenia egzaminu, bądź też kieruje go na przeszkolenie w zawodzie dostępniejszym dla młodocianego.

§ 13. Młodociani, którzy po złożeniu egzaminu uzyskali stopień kwalifikacyjny (kategorię) w zawodzie, powinni być zatrudnieni zgodnie z nabytymi kwalifikacjami.

§ 14. Młodocianym do ukończenia 16 roku życia przysługuje po nieprzerwanej pracy półrocznej płatny urlop wypoczynkowy w wymiarze dwóch tygodni, a po upływie nieprzerwanej pracy przez rok od dnia przystąpienia do pracy i w latach następnych miesięczny urlop wypoczynkowy w wymiarze jednego miesiąca. Na żądanie młodocianego zakład pracy powinien młodocianemu udzielić urlopu w okresie między 1 lipca a 31 sierpnia.

§ 15. Zakłady pracy lub ich oddziały mają obowiązek prowadzić wykazy pracowników młodocianych. Wykazy powinny obejmować następujące dane:

a) imię i nazwisko, datę urodzenia oraz miejsce zamieszkania młodocianego,

b) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania ojca, matki lub opiekuna młodocianego,

c) datę okresowego badania lekarskiego i wskazania lekarskie,

d) rodzaj zawodu, w którym odbywa się przyuczenie, datę rozpoczęcia i zakończenia okresu przyuczenia do zawodu,

e) zawód i kategorię osobistego zaszeregowania uzyskaną przez młodocianego po zakończeniu okresu przyuczenia do zawodu oraz określenie stanowiska roboczego i miejsca, w którym się ono znajduje.

§ 16. Właściwi ministrowie na wniosek zarządu głównego właściwego związku zawodowego wydadzą zakaz szkolenia i zatrudniania młodocianych w tych zakładach pracy lub ich oddziałach, które nie zapewniają należytych warunków przyuczenia do zawodu i pracy.

§ 17. 1. Jeżeli lekarz stwierdzi szkodliwy wpływ danej pracy na zdrowie młodocianego, zakład pracy powinien przenieść młodocianego do innej odpowiedniej pracy, a w braku takiej pracy rozwiązać niezwłocznie umowę o pracę z młodocianym, za jednoczesną wypłatą wynagrodzenia za ustawowy okres wypowiedzenia.

2. Inspektor pracy może nakazać przeniesienie młodocianego do innej pracy w danym zakładzie pracy lub rozwiązanie umowy o pracę, jeżeli zakład pracy nie wykonuje orzeczenia lekarskiego o przeniesieniu do innej pracy, albo nie zapewnia warunków, wymaganych dla pomyślnego przyuczenia do zawodu.

§ 18. Odrębne przepisy regulują zatrudnianie młodocianych w celu przyuczenia do zawodu przy pracach rolnych oraz w indywidualnym rzemiośle.

§ 19. Wykonanie rozporządzenia porucza się Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i wszystkim właściwym ministrom.

§ 20. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

136

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO PAŃSTWOWEJ KOMISJI PLANOWANIA GOSPODARCZEGO

z dnia 16 kwietnia 1952 r.

w sprawie uznania norm ustalonych przez Polski Komitet Normalizacyjny za obowiązujące oraz częściowej zmiany rozporządzenia z dnia 26 lutego 1951 r. w sprawie uznania norm ustalonych przez Polski Komitet Normalizacyjny za obowiązujące.

Na podstawie art. 14 ustawy z dnia 20 grudnia 1949 r. o utworzeniu Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz o polskich normach i standartach (Dz. U. R. P. Nr 63, poz. 493) zarządza się, co następuje:

§ 1. Uznaje się za obowiązujące na całym obszarze Państwa następujące normy ustalone przez Polski Komitet Normalizacyjny:

Lp.	Nr oraz symboli normy PN	Miesiąc i rok wydania	Nazwa (określenie) normy	Nr rejestru	Data wpisu do rejestru
1	B-59016	październik 1950	Narzędzia rzemieśnicze. Kirka do cegły	2138	26 października 1950 r.
2	B-59020	październik 1950	Narzędzia rzemieśnicze. Kątownik murarski stalowy	2139	26 października 1950 r.
3	E-106	marzec 1950	Elektroenergetyczne przewody aluminiowe w odzieży włóknistej i w izolacji gumowej	1473	10 stycznia 1951 r.
4	E-81100	czerwiec 1951	Transformatory trójfazowe olejowe napowietrzne o chłodzeniu naturalnym i uzwojeniu miedzianym od 20 do 1600 kVA, do 30 kV, na 50c/s	3166	20 czerwca 1951 r.
5	G-97001	kwiecień 1951	Klasyfikacja węgla kamiennych. Sortymenty węgla	2856	28 kwietnia 1951 r.
6	M-57474	lutym 1950	Frezy tarczowe piłkowe (do metali)	1248	15 stycznia 1951 r.
7	M-57510	maj 1950	Frezy kątowe jednostronne prawotnące	1557	15 stycznia 1951 r.
8	M-57511	maj 1950	Frezy kątowe jednostronne lewotnące	1558	15 stycznia 1951 r.
9	M-57512	maj 1950	Frezy kątowe niesymetryczne prawotnące	1548	15 stycznia 1951 r.
10	M-57513	maj 1950	Frezy kątowe niesymetryczne lewotnące	1549	15 stycznia 1951 r.
11	M-57514	maj 1950	Frezy kątowe symetryczne	1534	15 stycznia 1951 r.
12	M-57515	maj 1950	Frezy kątowe niesymetryczne prawotnące do żłobków we frezach zataczanych	1535	15 stycznia 1951 r.
13	M-57516	maj 1950	Frezy kątowe niesymetryczne lewotnące do żłobków we frezach zataczanych	1536	15 stycznia 1951 r.
14	M-57517	maj 1950	Frezy kątowe symetryczne do żłobków we frezach zataczanych	1537	15 stycznia 1951 r.
15	M-58960	kwiecień 1950	Rozwiertaki nasadzone. Zcieraki	1457	16 stycznia 1951 r.
16	M-59722	wrzesień 1950	Pogłębiacze czołowe do otworów na lby wkrętów z gwintem Whitwortha. Prowadzenie w otworze przejściowym	1962	18 grudnia 1950 r.
17	M-59723	wrzesień 1950	Pogłębiacze czołowe do otworów na lby wkrętów z gwintem Whitwortha. Prowadzenie w otworze pod gwint	1963	18 grudnia 1950 r.
18	M-59725	wrzesień 1950	Pogłębiacze czołowe do otworów przejściowych pod wkręty z gwintem Whitwortha	1964	18 grudnia 1950 r.
19	M-60202	marzec 1950	Uchwyty trójszczękowe do wiertła	1427	16 stycznia 1951 r.
20	M-60212	styczeń 1950	Przyrządy i uchwyty. Tulejki stałe do oprawek szybko-mocujących	1479	16 stycznia 1951 r.
21	M-60552	maj 1950	Przyrządy i uchwyty. Przedłużacze redukcyjne do stożków Morse'a	1539	16 stycznia 1951 r.
22	M-60553	wrzesień 1949	Przyrządy i uchwyty. Tulejki redukcyjne do kłów tokarskich	836	16 stycznia 1951 r.
23	M-60651	wrzesień 1950	Uchwyty tokarskie samocentrujące. Wielkości	1933	16 stycznia 1951 r.
24	M-60652	sierpień 1950	Tarcze do uchwytów tokarskich. Półfabrykaty	1934	16 stycznia 1951 r.
25	M-61051	marzec 1950	Przyrządy i uchwyty. Dociski widlaste	1361	16 stycznia 1951 r.
26	M-61053	marzec 1950	Przyrządy i uchwyty. Dociski płytkowe	1363	16 stycznia 1951 r.
27	M-62511	wrzesień 1949	Trzonki do młotków ślusarskich	840	16 stycznia 1951 r.
28	M-62612	kwiecień 1950	Pokrętki nastawne do gwintowników i rozwiertaków	1416	16 stycznia 1951 r.
29	M-63483	kwiecień 1950	Przebijaki blacharskie okrągłe	1418	16 stycznia 1951 r.
30	M-64080	wrzesień 1949	Młotki ślusarskie zwykłe	844	16 stycznia 1951 r.
31	M-64091	wrzesień 1949	Młotki kowalskie. Podłużniaki	826	16 stycznia 1951 r.
32	M-82017	marzec 1949	Podkładki podatne	598	17 stycznia 1951 r.
33	M-82440	listopad 1948	Nakrętki skrzydełkowe niskie	482	18 stycznia 1951 r.
34	M-82465	listopad 1948	Nakrętki okrągłe dwuścienne	507	19 stycznia 1951 r.
35	M-82466	październik 1948	Nakrętki okrągłe otworowe	492	19 stycznia 1951 r.
36	M-82467	październik 1948	Nakrętki okrągłe rowkowe	1009	19 stycznia 1951 r.
37	M-82468	listopad 1948	Nakrętki okrągłe niskie dwuścienne	496	19 stycznia 1951 r.
38	M-82469	listopad 1948	Nakrętki okrągłe niskie otworowe	508	19 stycznia 1951 r.
39	M-82470	listopad 1948	Nakrętki okrągłe niskie rowkowe zwykłe	509	19 stycznia 1951 r.
40	M-82471	listopad 1948	Nakrętki okrągłe niskie rowkowe lekkie	514	19 stycznia 1951 r.
41	M-83101	październik 1949	Śruby samogwintujące do blach ze łbami sześciokątymi	1032	19 stycznia 1951 r.
42	M-83106			1068	
	i 83107	październik 1949	Wkręty samogwintujące do blach ze łbami walcowymi	1069	19 stycznia 1951 r.
43	M-83108			1083	
	i 83109	październik 1949	Wkręty samogwintujące do blach ze łbami kulistymi	1084	19 stycznia 1951 r.
44	0-54003	październik 1950	Narzędzia rzemieśnicze. Karbownik otoku	2145	26 października 1950 r.
45	0-54309	październik 1950	Narzędzia rzemieśnicze. Szpilki	2096	21 października 1950 r.
46	0-54310	październik 1950	Narzędzia rzemieśnicze. Szpilka z główką	2123	23 października 1950 r.
47	0-61511	grudzień 1950	Narzędzia rzemieśnicze. Łapka do gwoździ mała	2274	7 grudnia 1950 r.
48	0-61512	grudzień 1950	Narzędzia rzemieśnicze. Łapka do gwoździ duża	2275	7 grudnia 1950 r.
49	S-46131	grudzień 1950	Rowery. Wyposażenie. Olejarka	2296	20 grudnia 1950 r.
50	S-46133	grudzień 1950	Rowery. Wyposażenie. Klucz do piasty wolnobiegowej z hamulcem	2297	20 grudnia 1950 r.
51	S-46134	grudzień 1950	Rowery. Wyposażenie. Klucz do nakrętek szprych	2298	20 grudnia 1950 r.
52	S-46135	grudzień 1950	Rowery. Wyposażenie. Klucz do stożków	2299	20 grudnia 1950 r.
53	S-46136	grudzień 1950	Rowery. Wyposażenie. Wkrętek	2300	20 grudnia 1950 r.
54	Z-78026	listopad 1950	Meble szpitalne. Kozetka do badań	2385	27 grudnia 1950 r.

§ 2. Od dnia wejścia w życie rozporządzenia nie wolno:

- wyrabiać przedmiotów niezgodnych z normami wymienionymi w § 1 lp. 1, 2, 3, 4, 16 — 22, 25 — 44, 49 — 54,
- wyrabiać narzędzi tapicerskich niezgodnych z normami wymienionymi w § 1 lp. 45 — 48,

3) wyrabiać przedmiotów, stosowanych w obrabiarkach do metali, niezgodnych z normami wymienionymi w § 1 lp. 6 — 15 i 24,

4) wykonywać uchwytów tokarskich samocentrujących cztero- trzy- i dwuszczękowych ręcznych i pneumatycznych o wielkościach innych, niż to przewiduje norma wymieniona w § 1 lp. 23,

5) sortować węgla kamiennego i określać jego sortymenty inaczej niż to podaje norma wymieniona w § 1 lp. 5.

§ 3. Przedmioty nie odpowiadające normom wymienionym w § 1 wyprodukowane przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia mogą być nadal w obrocie towarowym.

§ 4. Przy sortowaniu węgla kamiennego zezwala się w zakładach przerobowych przemyśle węglowym stosować ruszty o otworach 120 mm i sita o otworach 30 mm, 18 mm i 6 mm, jako sita robocze, do czasu ich zużycia i wyczerpania zapasu sit, nie dłużej jednak jak do końca 1952 r.

§ 5. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się:

- 1) do produkcji części zamiennych przeznaczonych do zastosowania w aparatach lub konstrukcjach importowanych,
- 2) do wyrobów przeznaczonych na eksport w tym przypadku, gdy zamawiający stawia inne warunki,
- 3) do prac naukowo-badawczych,
- 4) do wyrobów wymienionych w § 1 lp. 6 — 15 potrzebnych do przeprowadzenia specjalnych operacji obróbki skrawaniem, których znormalizowanymi narzędziami wykonać nie można,

5) do przedmiotów wymienionych w § 1 lp. 1, 2, 27, 30, 31, 44 — 48 wykonywanych sposobem chałupniczym,

6) w innych wyjątkowych przypadkach za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 6. Normy wymienione w § 1 lp. 16 — 18 mogą służyć przy wykonywaniu narzędzi przeznaczonych tylko do naprawy istniejących konstrukcji.

§ 7. Uchyła się moc obowiązującą normy PN/E-201 „Transformatory trójfazowe olejowe napowietrzne o chłodzeniu naturalnym i uzwojeniu miedzianym od 20 do 1600 kVA, do 30 kV, na 50 c/s”, wydanej w listopadzie 1948 r., wpisanej do rejestru dnia 12 grudnia 1950 r. pod poz. Nr 604. W § 1 rozporządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 26 lutego 1951 r. w sprawie uznania norm ustalonych przez Polski Komitet Normalizacyjny za obowiązujące (Dz. U. R. P. Nr 13, poz. 105) skreśla się lp. 38.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1952 r.

Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: w z. E. Szyr

137

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 15 kwietnia 1952 r.

w sprawie wykonania ustawy dewizowej.

Na podstawie art. 9 ust. 2, 13 ust. 2, 21 ust. 1, 23 pkt 2, 27, 31 ust. 2, 35 i 40 ustawy dewizowej z dnia 28 marca 1952 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 133) zarządza się, co następuje:

1. Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ustawie bez bliższego określenia, oznacza to ustawę dewizową z dnia 28 marca 1952 r. (Dz. U. R. P. Nr 21, poz. 133).

2. Powołane w rozporządzeniu artykuły bez bliższego określenia oznaczają artykuły tejże ustawy.

§ 2. 1. Do znaków pieniężnych papierowych stanowiących wartości dewizowe zalicza się:

- 1) zagraniczne banknoty nie mające obiegu ustawowego, lecz ustawowo wymienialne, oraz bilety skarbowe (art. 2 pkt 1),
- 2) krajowe bilety skarbowe oraz wystawiane w kraju pocztowe międzynarodowe kupony na odpowiedź (art. 3 pkt 1).

2. Przez użyte w ustawie określenie „papiery wartościowe” rozumie się papiery dywidendowe i procentowe, a w szczególności akcje, obligacje i listy zastawne oraz kupony od tych papierów.

§ 3. 1. Za wyroby użytkowe ze złota i platyny uważa się:

- 1) przedmioty wytwarzane zazwyczaj ze złota lub platyny (obrączki, pierścionki, broszki, bransoletki, łańcuszki i inną biżuterię, medaliki, krzyżyki i inne przedmioty kultu religijnego, medale, medaliony, orderzy, wyroby artystyczne itp.),
- 2) protezy i inne wyroby dentystyczne oraz półfabrykaty używane w praktyce dentystycznej — choćby wyroby te lub ich części były wskutek uszkodzenia niezdatne do użytku.

2. Na równi z wyrobami użytkowymi traktuje się monety ze złota lub platyny bite przed rokiem 1850, o ile mają charakter zabytkowy. Zabytkowy charakter monet w razie wątpliwości stwierdzają muzea państwowe określone przez Ministra Kultury i Sztuki.

§ 4. Dysponowanie wartościami dewizowymi wymienionymi w art. 3 przez krajowców dewizowych na zlecenie lub na rzecz cudzoziemców dewizowych jest obrotem w rozumieniu art. 4.

§ 5. Umów o przechowanie wartości dewizowych — z wyjątkiem umów depozytu nieprawidłowego — nie uważa się za umowy, w wyniku których następuje lub ma nastąpić przeniesienie posiadania (art. 4).

§ 6. Nie uważa się za obrót wartościami dewizowymi (art. 4):